

**Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Rzeszowie**

Rzeszów, dnia czerwca 2010 r.

Pan

Andrzej Benedyk

Wójt Gminy Żołynia

LRZ – 4101-01-05/2010

P-10/161

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o *Najwyższej Izbie Kontroli* (Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej ustawą o NIK, Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie przeprowadziła w Gminie Żołynia kontrolę stanu realizacji zadań finansowanych ze środków Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych w latach 2008-2011.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli podpisanym w dniu 24 maja 2010 r., Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie, na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Wójtowi niniejsze

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działalność Gminy Żołynia w zakresie realizacji zadań finansowanych ze środków Narodowego Programu Przebudowy Dróg Lokalnych w latach 2008-2011 (Programu), pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

W kontroli ustalono, że Gmina w latach 2007-2009 posiadała w utrzymaniu 30 odcinków dróg o łącznej długości 49 km, a od 12 stycznia 2010 r. dodatkowo 2 odcinki dróg o łącznej długości 1 km. Wydatki Gminy na inwestycje drogowe uległy znacznemu wzrostowi w porównaniu z rokiem 2008, zwłaszcza z uwagi na otrzymane w 2009 r. oraz planowane do otrzymania w 2010 r. środki z dotacji z budżetu państwa w ramach Programu.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że Gmina w okresie objętym kontrolą nie realizowała w pełni zadań umożliwiających ocenę stanu technicznego dróg.

W kontroli ustalono, że nie prowadzono ksiąg dróg dla żadnego z 32 odcinków dróg gminnych oraz nie prowadzono dzienników objazdów dla każdej kategorii dróg, co stanowiło naruszenie postanowień § 10 i § 11 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 16 lutego 2005 r. w sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom (Dz. U. Nr 67, poz. 582). Nie przeprowadzono również rocznych, ani pięcioletnich kontroli dla żadnego z odcinków dróg gminnych oraz dla żadnego z czterech mostów, znajdujących się w ciągu tych dróg. Zaniechanie takie naruszało przepisy art. 20 pkt 10 ustawy z dnia 21 marca 1985 r. o drogach publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 19, poz. 115 ze zm.) oraz art. 62 ust. 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 ustawy z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (Dz. U. z 2006 r., Nr 156, poz. 1118 ze zm.).

Zgodnie z art. 93 pkt 8 ustawy Prawo budowlane – niewypełnienie obowiązku kontroli, o którym mowa w art. 62 ust. 1 ustawy, stanowi wykroczenie.

W kontroli ustalono, że Gmina – stosownie do postanowień art. 20 pkt 1 w/w ustawy o drogach publicznych – dysponowała wieloletnim planem inwestycyjnym dróg. W oparciu o ten plan wytypowano drogi gminne do przebudowy finansowanej ze środków Programu w latach 2009-2010.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia przygotowanie techniczne zadań inwestycyjnych, realizowanych w ramach Programu.

W kontroli ustalono, że wnioski o dofinansowanie – w ramach Programu – dwóch zadań: „Przebudowa drogi gminnej Biedaczków - Kopanie” oraz „Wzrost mobilności przestrzennej mieszkańców obszarów wiejskich poprzez podniesienie jakości infrastruktury komunikacyjnej – Przebudowa dróg gminnych ul. Raki i ul. Górską w Żołyni” – zostały sporządzone rzetelnie, a dane i informacje w nich zawarte znajdowały potwierdzenie w dokumentacji źródłowej. Realizacja obu zadań, zgodnie z art. 30 cyt. ustawy Prawo budowlane, poprzedzona była zgłoszeniem do Starosty Łańcuckiego.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania obejmujące wybór wykonawców obu zadań, realizowanych z udziałem środków Programu.

W kontroli ustalono, że wybór wykonawców dokonano w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r., Nr 223, poz. 1655 ze zm.). W obu przypadkach zastosowano tryb przetargu nieograniczonego, którego wszczęcie poprzedzone było zamieszczeniem – w miejscu publicznie dostępnym, na stronie

internetowej oraz w Biuletynie Zamówień Publicznych – stosownego ogłoszenia. Sporządzone specyfikacje istotnych warunków zamówienia (siwz) zawierały wszystkie elementy, określone w art. 36 ust 1 cyt. ustawy *Prawo zamówień publicznych*. Umowy, zawarte na realizację obu zadań, zawierały treści zgodne z podanymi w siwz.

Najwyższa Izba Kontroli negatywnie ocenia działania Gminy w zakresie egzekwowania, od wykonawcy i inspektora nadzoru, spełniania wszystkich wymogów określonych w ogólnych i szczegółowych specyfikacjach technicznych, obowiązujących przy realizowanym w 2009 r. zadaniu „Przebudowa drogi gminnej Biedaczów - Kopanie”.

W kontroli ustalono, że dla realizowanych zadań opracowano ogólne i szczegółowe specyfikacje techniczne wykonania i odbioru robót. Dokumenty te precyzowały m. in. wymogi dotyczące materiałów wbudowywanych oraz badania tych materiałów, a także wymagania dotyczące warunków atmosferycznych przy wykonywaniu podbudowy i nawierzchni drogowych oraz warunki dotyczące kontroli jakości robót. Wykonawca zadania nie przedłożył Gminie – mimo wymogu zapisanego w ogólnej specyfikacji technicznej – *Programu zapewnienia jakości*, który winien szczegółowo określać sposób i terminy wykonywanych robót oraz pomiarów i badań materiałów, użytych do przebudowy drogi. W dzienniku budowy brak było zapisów dotyczących jakości stosowanych materiałów do budowy drogi, pobierania próbek do badań oraz ich wyników. Nie odnotowywano w nim także warunków atmosferycznych, panujących przy wykonywaniu podbudowy, nawierzchni oraz odwodnienia korpusu drogowego, nie zapisano też oceny parametrów nawierzchni, która winna poprzedzać odbiór końcowy.

Opisane braki w dzienniku budowy – w ocenie Najwyższej Izby Kontroli – naruszały postanowienia § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 26 czerwca 2002 r. w sprawie *dziennika budowy, montażu i rozbiórki, tablicy informacyjnej oraz ogłoszenia zawierającego dane dotyczące bezpieczeństwa pracy i ochrony zdrowia* (Dz. U. Nr 108, poz. 953 ze zm.), określającego, że : „*Dziennik budowy jest przeznaczony do rejestracji, w formie wpisów, przebiegu robót budowlanych oraz wszystkich zdarzeń i okoliczności zachodzących w toku ich wykonywania i mających znaczenie przy ocenie technicznej prawidłowości wykonywania budowy, rozbiórki lub montażu.*”

Wykonawca zadania „Przebudowa drogi gminnej Biedaczów - Kopanie”, stosownie do postanowień określonych w umowie, przedłożył Gminie operat kolaudacyjny, zawierający dokumenty potwierdzające jakość materiałów używanych przy realizacji tego zadania.

W wyniku przeprowadzonych oględzin stwierdzono, że przebudowana droga posiadała na całej długości nawierzchnię w dobrym stanie wizualnym, bez widocznych ubytków, spękań i wybojów, oznakowaną zgodnie z dokumentacją projektową. Długość, szerokość oraz sposób oznakowania przebudowanej drogi były zgodne z dokumentacją projektową. Przebudowana droga stanowiła połączenie drogi wojewódzkiej z drogą powiatową, co usprawniło powiązanie tych dróg na granicy powiatów łańcuckiego i leżajskiego. Prace budowlane przebiegały w terminach określonych umową, na podstawie przyjętego harmonogramu rzeczowo-finansowego. Zadanie zrealizowano zgodnie z umową o udzielenie dotacji celowej na realizację powyższego zadania, zawartą z Wojewodą Podkarpackim oraz terminowo rozliczono.

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Gminy w zakresie zapewnienia nadzoru nad odbiorem robót zanikających i ulegających zakryciu przy realizacji zadania „Przebudowa drogi gminnej Biedaczów – Kopanie”.

W kontroli ustalono, że wykonawca robót zgłaszał – poprzez wpisy w dzienniku budowy – fakt wykonania takich robót i ich gotowość do odbioru. Inspektor nadzoru na bieżąco dokumentował w dzienniku budowy odbiór tych robót, nie wnosząc uwag do ich jakości.

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza, że umowy, zawarte z wykonawcą na realizację obu zadań, nie zabezpieczały w pełni interesu Gminy.

W kontroli ustalono, że było w nich brak zapisów dotyczących kar umownych lub odszkodowań w przypadku: przerw w pracy, wynikających z przyczyn zależnych od wykonawcy; opóźnień z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie wykonawcy; opóźnień z tytułu odstąpienia od umowy z przyczyn leżących po stronie zamawiającego. Kary umowne, stanowiące formę odszkodowania, przewidziano jedynie w przypadku: opóźnienia w ukończeniu przedmiotu umowy, opóźnienia w usunięciu wad stwierdzonych przy odbiorze końcowym robót lub po dokonaniu odbioru robót, a także w okresie gwarancji; odstąpienia od umowy nie spowodowanego winą zamawiającego. Nie zawarto w umowach zapisów, określających sposób oraz częstotliwości przeprowadzania przeglądów gwarancyjnych, nie uwzględniono ich także w gwarancji, udzielonej na okres 36 miesięcy.

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 60 ust. 2 ustawy o NIK, wnosi o:

1. założenie i bieżące prowadzenie ksiąg dróg gminnych oraz dzienników objazdów dla każdej kategorii dróg, stosownie do postanowień § 10 i § 11 w/w rozporządzenia Ministra Infrastruktury w *sprawie sposobu numeracji i ewidencji dróg publicznych, obiektów mostowych, tuneli, przepustów i promów oraz rejestru numerów nadanych drogom, obiektom mostowym i tunelom*;
2. przeprowadzanie kontroli okresowych dróg i obiektów mostowych, stosownie do wymogów art. 20 pkt 10 w/w ustawy o *drogach publicznych* oraz art. 62 ust 1 pkt 1 lit. a i pkt 2 w/w ustawy *Prawo budowlane*;
3. egzekwowanie od wykonawców robót budowlanych oraz od inspektora nadzoru należyte prowadzonej dokumentacji, stosownie do wytycznych zawartych w ogólnych i szczegółowych specyfikacjach technicznych, potwierdzającej odpowiednią jakość prowadzonych robót;

Na podstawie art. 61 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od dnia otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Wójtowi prawo zgłoszenia do dyrektora Delegatury Najwyższej Izby Kontroli w Rzeszowie umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosków zawartych w tym wystąpieniu.

Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Rzeszowie oczekuje od Pana Wójta w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków bądź o podjętych działaniach na rzecz realizacji wniosków lub przyczynach niepodjęcia takich działań. W razie zgłoszenia zastrzeżeń, termin nadesłania informacji o której mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania ostatecznej uchwały.